

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Շրջակա միջավայրի նախարար
Հակոբ Սիմիոյան

«02» 04 2025թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ № 090 - 25

Նախաձեռնող՝

«ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ

Գեղարքունիքի մարզ, Նորափուս բնակավայր, Սարալանջ փողոց, 1 նրբ.

Գործունեությունը՝

Գավառ համայնքի Գավառ բնակավայրում
միջնակարգ դպրոցի կառուցում

Գեղարքունիքի մարզ

Առդիր՝ 5 թերթ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵՋՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱՃԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՓ № 090 - 25

« 02 » ապրիլ 2025թ.

Գավառ բնակավայրում Ազարության 4-րդ փակուղի 1 հասցեում միջնակարգ դպրոցի կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն

Նախաձեռնող՝ «ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝ Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն /այսուհետ՝ ՇՄԱԳ/, նախագիծ
Գործունեության կատեգորիա՝ «Բ» կատեգորիա
Տեղադրման վայրը՝ Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ համայնք, Գավառ բնակավայր

Ներածական մաս. Համաձայն ՇՄԱԳ հաշվետվության նախատեսվում է Գավառ բնակավայրում իրականացնել միջնակարգ դպրոցի /այսուհետ՝ դպրոց/ կառուցման աշխատանքներ:

Գործունեությունն իրականացվելու է անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի գրանցման վկայականով ամրագրված՝ 2.09944 հա մակերեսով հողամասում, որի նպատակային նշանակությունը բնակավայրերի է, գործառնական նշանակությունը՝ հասարակական կառուցապատման:

Նախատեսվող գործունեությունն իրականացվում է Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամի պատվերով իրականացվող «Մինչև 2026 թվականը կառուցվող, հիմնանորոգվող կամ վերակառուցվող 300 դպրոցների» ծրագրի շրջանակներում:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» օրենքի 12-րդ հոդվածի 4-րդ մասի, 8-րդ կետի համաձայն՝ նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

Նկարագրական մաս. Դպրոցը կառուցվելու է քանդման ենթակա գոյություն ունեցող 8603.9 մ² մակերեսով դպրոցի և 22.8 մ² մակերեսով կաթսայատան հողամասի սահմաններում, որտեղ առկա են 14 եղևնի և 3 տուա: Տարածքի հարևանությամբ առկա են կառույցներ, ամենամոտ բնակելի շենքի հեռավորությունը կազմում է 27.5 մ: Ռեզիլիենթը հարթ է, աննշան թեքությամբ, բացարձակ նիշերը տեղամասում տատանվում են 1571-1572 մմ սահմաններում:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից մինչև 12 մետր խորությամբ ստորգետնյա ջրեր չեն բացահայտվել:

Նախատեսվող գործունեության տարածքում բացակայում են բնության հատուկ պահպանվող տարածքները, պատամամշակության հուշարձանները, բնության հուշարձանները, հնգյես նաև զգայուն էկոհամակարգերը, բույսերի և կենդանիների հազվագյուտ և փարփր գրգային տեսակները: Հողի վերին շերտը ավազակավերի և մանրախճի պարունակությամբ բուսաշերտ է:

Դպրոցի ջերմամատակարարման նպատակով նախատեսվում է կաթսայատուն՝ գազի այրիչներով ավտոմատացված 150 կՎտ ջերմային հզորությամբ երկու կաթսայով: Կաթսայատունն ապահովված է ներածման և արտածման օդափոխության համակարգերով:

Քանի որ նոր դպրոցը կառուցվելու է գործող դպրոցի տարածքում, որտեղ առկա են ինժեներական բոլոր անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման, գազամատակարարման և էլեկտրամատակարարման գծերը նոր տեխնիկական պայմանների ձեռք բերման անհրաժեշտություն չի առաջանում և միացումներն իրականացվելու են արդեն իսկ գոյություն ունեցող համակարգերին: Կենցաղային կեղտաջրերը ներքին ցանցի միջոցով հեռացվելու են դեպի քաղաքային ցանց:

Շինարարական աշխատանքները տևելու են 670 աշխատանքային օր, որի ընթացքում օգտագործվելու են շինարարական մեքենաներ և մեխանիզմներ, այդ թվում՝ ավտոկոունկ, էքսկավատոր, ավտոհինքնաթափ և այլն:

Շինարարական նյութերից օգտագործվելու են երկաթբետոն, երկաթբետոնե կարկասներ, մետաղական կառուցվածքներ, ամրան, ավազ, ապակի, ջերմամեկուսիչ նյութեր և այլն: Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով շինարարական տեխնիկայի և սարքավորումների կայանման վայրերում նախատեսվում է ավազի կամ մանրախճի փռում՝ վառելիքի կամ քսայուղերի հնարավոր արտահոսքը կանխելու նպատակով: Շինհրապարակում բետոնի շաղախի պատրաստման հանգույց չի նախատեսվում: Բետոնը և շաղախը մատակարարվելու են մոտակա բետոնաշաղախային հանգույցից՝ մասնագիտացված տրանսպորտային միջոցներով:

Շինարարության ժամանակ ջուրն օգտագործվելու է աշխատանքային հարթակի ջրցանի, հանված գրունտի խոնավացման, տրանսպորտային միջոցների անիվների լվացման, ինչպես նաև շինարարական անձնակազմի խմելու և կենցաղային նպատակների համար: Ջրօգտագործումն ըստ սպասարկող աշխատողների թվաքանակի (48 մարդ), կկազմի 785.91 մ³/շին.ժամ: Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը կկազմի 6300 մ³: Ջրցանի և անիվների լվացման համար նախատեսվող տեխնիկական ջուրը բերվելու է ավտոցիստեռնով՝ պայմանագրային հիմունքներով: Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 7085.91 մ³/շին.ժամ: Աշխատողների տեխնիկական և կենցաղային նպատակների համար օգտագործվելու է կից ճանապարհով անցնող համայնքային գոյություն ունեցող ջրագիծից:

Գործունեության ընթացքում քանդման աշխատանքները իրականացվելու են մեխանիկական եղանակով: Ապամոնտաժվելու են բոլոր շինությունները, Ապամոնտաժվող շենքերը հիմնականում պանելային կոնստրուկցիաներով շինություններ են, մետաղաթիթեյա ծածկով: Քանդման արդյունքում առաջացող թափոնները տարանջատվելու են և կուտակվելու են առանձին: Օգտագործման համար պիտանի թափոնները տեսակավորվելու են, հանձնվելու են համապատասխան մասնագիտական կազմակերպություններին կամ տեղափոխվելու են աղբավայր:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ենթադրվում է հողային աշխատանքների իրականացում: Ե/բ հիմքերի տեղադրման համար կատարվելու է հողային զանգվածի հանույթ, որից մի մասը կօգտագործվի հետլիցքի համար, իսկ ավելացած հողային զանգվածը, ինչպես նաև շինարարական և քանդման աշխատանքներից գոյացած շին աղբը կհեռացվի օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Գավառի համայնքապետարանի հետ համաձայնեցված վայրում: Կենցաղային աղբը կտեղափոխվի արահավաք ծառայություն իրականացնող ընկերության կողմից՝

պայմանագրային հիմունքներով, շինարարական աշխատանքների իրականացման և շահագործման ընթացքում:

Շինարարության ընթացքում աշխատողներն օգտվելու են տարածքում տեղադրվող բիոզուգարանից, որտեղ կուղղորդվեն նաև անիվների լվացման ջրերը: Բիոզուգարանի մաքրումը կատարվելու է ըստ լցվածության, մասնագիտացված կազմակերպությունների կողմից՝ պայմանագրային հիմունքներով: Նախատեսվում է շինարարական հրապարակին կից տեղադրել պարզարան, որտեղ կուղղորդվեն անձրևաջրերը և բետոնաջրերը: Պարզարանի պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանի համար, իսկ փոքր քանակներով տիղմն, ինչն իրենից ներկայացնում է հողի, ավազի և այլ մնացորդային նստվածք, մնացած շին. աղբի հետ կտեղափոխվի աղբավայր:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում: Կանաչապատման աշխատանքները կիրականացվեն համաձայն Գավառի համայնքապետարանի կողմից հաստատված կանաչապատման նախագծի: Նախատեսվում է տնկել 7 կովկասյան եղևնի, 27 տուա, թխկի 71, թփերսամշիտ, բարբարիս՝ 17 հատ: Անհրաժեշտ քանակի բուսահող ձեռք կբերվի օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են լինելու՝ քանդման, փորման, բետոնային աշխատանքների, հողային զանգվածների և թափոնների տեղափոխման, նյութերի օգտագործման, շինարարական տեխնիկայի, մեխանիզմների շահագործման հետ:

Համաձայն ՇՄԱԳ հաշվետվության նախատեսվում են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռիսկեր նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են միջոցառումների ծրագրում և մոնիթորինգի պլանում: Այդ թվում՝

- մթնոլորտային օդ աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx) արտանետումների քանակական պարամետրերի չափումներ՝ ըստ անհրաժեշտության,
- փոշենստեցման նպատակով տարածքի ջրցանում՝ պարբերաբար,
- փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակի կանոնավոր զննում՝ վառելանյութի և յուղի արտահոսքը կանխելու համար,
- մեքենաների ապահովվում խլացուցիչներո, աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ ըստ անհրաժեշտության,
- թափոնների տեղափոխման կազմակերպում՝ համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա,
- կանաչ զանգվածի վիճակի մշտադիտարկում, ծառերի կաշողականության ուսումնասիրություն՝ ծառերի աճն ապահովվելու նպատակով,
- նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում:

Պատճառաբանական եզրահանգումներ. Համաձայն ՇՄԱԳ հաշվետվության՝ Գեղարքունիքի մարզի Գավառ բնակավայրում միջնակարգ դպրոցը կառուցվելու և շահագործվելու է ՀՀ-ում գործող օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներին համապատասխան: Շրջակա միջավայրի բաղադրիչների վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունները լինելու են շինարարության փուլում և կրելու են ժամանակավոր բնույթ: Համաձայն ՇՄԱԳ-ի շահագործման փուլում ազդեցությունը կկրի սեզոնային բնույթ, կաթսաընտան շահագործման ընթացքում արտանետվող նյութերի չափաքանակները սահմանային թույլատրելի նորմայից ցածր են:

Շահագործման ընթացքում շենքի կանաչ տարածքների և նորատունկ բուսականության խնամքը կիրականացվի դպրոցի կողմից, ինչը կներառի նաև նորատունկ

կանաչ գոտու վիճակի մշտադիտարկումները, որի ընթացքում կաչողականություն չապահովող ծառատեսակները կփոխարինվեն նորերով:

Փորձաքննական գործընթացին ներգրավվել են շրջակա միջավայրի նախարարության ստորաբաժանումները, առողջապահության, ներքին գործերի, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունները, Գեղարքունիքի մարզպետարանը, Գավառի համայնքապետարանը, շահագրգիռ հանրությունը:

Փորձաքննական գործընթացում կատարվել է հաշվետվության լրամշակում, որտեղ հաշվի են առնվել ներկայացված առաջարկություններն ու դիտողությունները:

Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ գնահատման և փորձաքննության ընթացքում Գավառ բնակավայրում իրականացվել են հանրային լուսմներ, ինչի ընթացքում հանրությունը դրական է արտահայտվել նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Փորձաքննական պահանջներ

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում խստորեն հետևել «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին», «Թափոնների մասին» օրենքների պահանջները, ինչպես նաև գործունեությանն առնչվող շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին:

- Նախատեսվող գործունեության իրականացման ընթացքում պահպանել արտակարգ իրավիճակների և աշխատանքի անվտանգության նորմերը և պահանջները:

- Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում անհրաժեշտ է հետևել գնահատման հաշվետվությամբ ամրագրված բնապահպանական միջոցառումների կատարմանը, ժամանակացույցին, իսկ դրանց չբավարարման դեպքում նախատեսել լրացուցիչ միջոցառումներ՝ բնապահպանական նորմերի պահպանման համար:

ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ՄԱՍ

«ՀԱԼԴԻ ՔՈՆՍԱԼԹ» ՍՊԸ - ի կողմից ներկայացված Գերղարքունիքի մարզի Գավառ համայնքի Գավառ բնակավայրում Ազատության 4-րդ փակուղի 1 հասցեում միջնակարգ կառուցման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվությանը տրվում է դրական պետական փորձաքննական եզրակացություն՝ փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրեն՝

Իսաչիկ Մարտիրոսյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի տեղակալ՝

Հերիքնազ Մկրտչյան

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի առաջատար մասնագետ՝

Ռուզան Մակինյան